

Skötselplan för Svartbergets naturreservat i Arjeplog kommun

Innehåll

Allmänt.....	1
Markägare.....	2
Samiska intressen.....	2
Kulturmiljövärden.....	2
Prioriterade bevarandevärden.....	2
Bevarandemål och åtgärder.....	2
Naturmiljövärden.....	2
Spontant uppkomna bränder.....	4
Främmande arter.....	4
Friluftsliv och information.....	4
Vägar.....	5
Övriga anläggningar.....	6
Bilagor.....	6

Allmänt

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2025-10-13 om bildande av Svartbergets naturreservat och anger riktlinjerna och målen för skötseln av reservatet. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Reservatet berör även ett Natura 2000-område som heter Laisälven och har områdeskod SE0820737. Det är därigenom en del av EU:s nätverk av skyddade områden. Skötseln ska även bidra till att uppnå eller bibehålla gynnsamt bevarandetilstånd för ingående utpekade naturtyper och arter inom ramen för Natura 2000.

Beskrivning av och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 11031-2023.

Markägare

Hela naturreservatet ägs av Sveaskog. Större skötselåtgärder ska alltid föregås av samråd med markägaren. Tänk på att vissa skötselåtgärder även kan påverka angränsande fastigheter.

Samiska intressen

Svartbergets skogar är viktiga renbetesmarker för Maskaure sameby. Hela reservatet används som vårländ, förhöstland och vinterland. Delar av reservatet är även kalvningsland och huvudkalvningsland för renskötseln.

Samråd med berörd sameby ska hållas vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka deras verksamhet. Det gäller till exempel naturvårdsbränning, stängsling och friluftslivsanordningar.

Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser.

Samråd ska hållas med Länsstyrelsens antikvarier vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka fornlämningar eller kulturmiljövärden.

Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet, tillika dess prioriterade bevarandevärden, är områdets värdefulla naturskog med dess stora biologiska mångfald. Områdets höga värden för friluftsliv liksom de naturtyper och arter som är utpekade inom Natura 2000 är också skäl för bildande av reservatet.

Bevarandemål och åtgärder

Naturmiljövärden

Skogen på Svartberget är naturligt uppkommen efter brand och utgörs av lövrik granskog i sen succession samt lövdominerade

bestånd med glasbjörk, sälg, asp och rönn. Den produktiva skogen på Svartberget och på myrholmarna i sydöstra delen av reservatet är klassad som värdekärna med stort inslag av senvuxna träd och död ved. Även de skogklädda fastmarkspartierna i västra delen utgörs av värdekärna och för huvuddelen av reservatet är det därmed inte motiverat med några skötselåtgärder. Reservatets naturmiljöer med dess flora och fauna ska i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. Myrholmarna centralt i reservatets södra del har dock påverkats av tidigare huggningar och är klassade som arronderingsmark. Naturvårdsbränning av dessa ytor (skötselområde A), i syfte att skapa bränd död ved och en mer heterogen skogsstruktur skulle kunna ha en positiv påverkan på områdets naturvärden.

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Våtmarkerna bedöms dock ha en låg grad av påverkan utan synliga spår av dikningsingrepp eller körvägar, med undantag av ett mindre område i norra delen av Ricksnellmyran i sydöstra änden av reservatet, där spår av dikning eller rätning av vattendrag kan ses. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Bevarandemål

- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med möjlighet till återställningsåtgärder i vattenmiljöer och naturvårdsbränning i vissa delar.
- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska öka i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Där förutsättningar finns ska skogen ha en stor andel lövträd.
- Förutsättningarna för de enligt art- och habitatdirektivet (direktiv 92/43/EEG) utpekade arterna och naturtyperna ska bibehållas eller om möjligt förbättras.

Skötselåtgärder

- Utred förutsättningarna för, och genomför naturvårdsbränning i lämpliga delar av skötselområde A.

Spontant uppkomna bränder

Spontant uppkomna bränder inom området får släckas. Även ur naturvårdssynpunkt bör dessa bränder släckas för att inte förlora höga naturvärden.

Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Främmande arter

Målsättningen är att främmande arter (till exempel contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Främmande arter som till exempel contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Bekämpa främmande arter som upptäcks inom reservatet.

Friluftsliv och information

Svartberget nyttjas enligt vad länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för friluftsliv. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

I den sydöstra änden leder en stig in i reservatet, som fortsätter upp till toppen av Svartberget. Så vitt länsstyrelsen vet finns inga andra anordningar för rörligt friluftsliv i området. Bedömningen är att det i dagsläget inte heller behövs några, men behovet bör utvärderas regelbundet. Om behov uppstår och det bedöms vara förenligt med reservatets syfte och föreskrifter kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns fullt tillräckligt med parkeringsmöjligheter för personbilar i befintliga breddningar av skogsbilvägen.

Anläggningar och förslag på informationsplatser är markerade i Bilaga B.

Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida. Informationens ska även finnas tillgänglig som öppen data för att kunna användas t.ex. i kartappar. Den platsbundna informationen utgörs av en skylt med information om reservatet och vilka regler som gäller. Det ska framgå av informationen att området även ingår i Natura 2000.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Information om naturreservatet publiceras på länsstyrelsens hemsida samt tillgängliggörs som öppen data i samband med bildandet av reservatet.
- En informationsskylt sätts upp i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i Bilaga B.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

Vägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet från allmän väg är att ta in på skogsbilvägen som korsar reservatet. Skogsbilvägen nås via väg 613 norr om Gargaur (Bilaga A). Skogsbilvägen ägs av Sveaskog och vägens skick är i nuläget okänt.

Vid beslutstillfället fanns inget avtal som reglerar länsstyrelsens och allmänhetens nyttjande av vägen. Naturvårdsverket och Sveaskog avser att teckna en överenskommelse som reglerar statens och allmänhetens nyttjande av den väg till reservatet som ägs av Sveaskog.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

Övriga anläggningar

Länsstyrelsen har ingen information om att det förekommer några övriga anläggningar i området, men det kan finnas anordningar och anläggningar inom reservatet som länsstyrelsen inte känner till.

Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av anläggningen utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom ägarens försorg.

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skoglig naturvärdesklassning, skötselområden och information

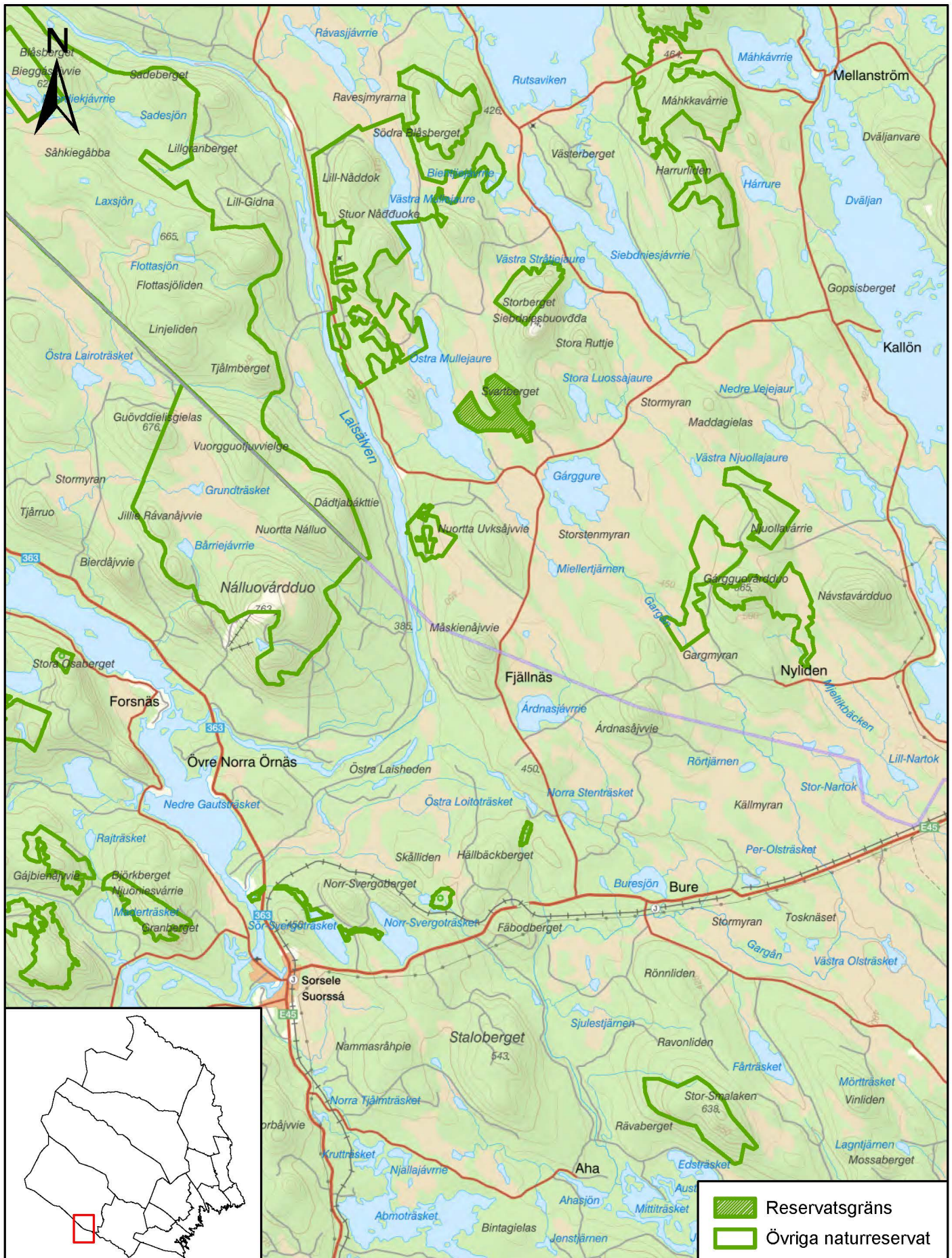
Svartbergets naturreservat

Arjeplogs kommun

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:200 000

0 4 8 16 km

Länsstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 11031-2023

NVR ID 2200026

Bilaga B

Svartbergets naturreservat

Skogliga funktionsklasser, skötselområden och information

Skala: 1:20 000

0 600 1 200 m

